

Opravilno: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino po poštovnem črtovnem zvezdu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Cor. Post. No 11-3118

IZKljučno ZASTOPSTVO za oglaševanje v K. Italije in inozemstvu ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUVENTRO

Izbaja vsak dan eno ponedeljno
Naročnina mesečno Lir 18,-
za inozemstvo vključno s ponedeljskim jutrom Lir 36,50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5. telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estero:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Uspel letalski napad na luko v Boni

Dva ladji potopljeni — 11 sovražnih letal sestreljenih nad Sardinijo

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 15. maja naslednje 1085. vojno poročilo:

Med nočnim napadom na luko v Boni so nemška bojna letala potopila eno petrolejsko ladjo in poškodovala trgovsko ladjo srednje tonaže.

Včeraj je sovražnik iz zraka obmetaval s bombami Civita vecchia, Palermo, Sassari in razne druge kraje na Sardiniji. Zabeleženo so žrtve med prebivalstvom in poškodbe na poslopjih, zlasti v Civitavecchiji. Sardinjsko protiletalsko topništvo je so-

strelilo 9 letal; 2 izmed teh sta bili v Palermu.

Na vzhodni obali Sardinije so naši lovci prestregli neki sovražni letalski oddelek in sestrelili 2 dvomotornika.

V poletih, omenjenih v današnjem vojnem poročilu, so bile naslednje žrtve med civilnim prebivalstvom: v Civitavecchiji 29 mrtvih, 150 ranjenih, v Sassariju in tamošnji pokrajini 14 mrtvih in 40 ranjenih, pri S. Caterina (Nuoro) 3 mrtvi. Število žrtev v Palermu še ni ugotovljeno.

Hvaležna poklonitev Oboroženim silam Z vzklikom odobreni proračuni vojaških resorov

Rim, 14. maja. Pod predsedstvom predsednika senata grofa Sudarda se je sestala komisija za Oborožene sile, skupno s finančno komisijo ter razpravljala in odobrila proračun Vojske, mornarice in letalstva. Navzoči so bili državni podtajniki vojnega, mornariškega in letalskega ter finančnega ministrstva. O prvem proračunu je govoril senator Gaetano Zoppi. Pozdravil je naše čudovite borbe in poslal bratski pozdrav mestom, prizadetim od sovražnih napadov. Nato je kratko obravnaval protiletalsko obrambo. Senator Giuseppe Rota, poročevalec o proračunu mornarice in senator Cristoforo Ferrari, poročevalec o proračunu letalstva, nista govorila. Senator Giuria, poročevalec o pro-

računu Vojske, je izrazil ponos zaradi junaškega zadržanja vojakov, ki so nedavno dali nov svetel dokaz svoje hrabrosti. Slava njim in njih odličnemu poveljniku! Govornik je nato prosil vlado za nekatere izjave glede obrambnih naprav svete domovinske zemlje. Pozval je predsednika, naj predloži, da se odobritev proračunov izvrši z vzklikom.

Veliki italijanski delež v bojih na vzhodu

Državni podtajnik za Vojsko se je zahvalil senatorju Giuru za oris položaja ter za temeljito poročilo, ki ga je predložil senatu. Omenil je na kratko junaški epilog dogodkov v Tunisu ter se je poklonil hrabrosti padlih in ponosnemu odporu prebivalstva, ki je podvrženo besu sovražnika. Podal je pregled glavnih vojaških dogodkov v Rusiji. Omenil je hrabro zadržanje divizij »Cosséria« in »Ravenna«, ki sta vzdržali več dni sunek na 7 divizij oženih sil in oklopne zbor. Prav tako hrabro so se zadržale in so vredne občudovanja divizije »Passubio«, »Torino«, »Sforzesca«, 3. brza divizija oddelekov »CCNN«, divizija »Julia« planinskega armadnega zbora, operirajočega proti sovražnim silam, ocenjenim na 2 oklopna armadna zbora, 5 pehotnih divizij, in en zbor konjenice. Ob tej priliki je poročevalec omenil številna vojna poročila nemškega glavnega štana, ki so priznala obsežni in velikodušni prispevek hrabrosti in krvi italijanskega vojaka v Rusiji, kjer je 6 generalov, 23 polkovnikov ter en konzul delilo nenaklonjeno usodo s temi junaki.

Nato se je državni podtajnik poudaril ob funkciji in nalogi, katero je rešila prva armada, ter je obrazložil obširne strateške važnosti, ki jo pri obrambi polotola prevzema tirensko predvidje, katerega tvorijo naši otoki, Orisali je vojaško ojačenje sredozemskih otokov, kakor ga je pripravil naš Glavni stan, ter je obrazložil splošne črte vojaškega položaja, ki nastaja v zvezi z obrambo.

Italija mirno pričakuje bodoče dogodke

Državni podtajnik je nato obravnaval priprave v različnih oddelkih obale, možnosti manevriranja v zaledju, letalsko pomorsko obrambo, konvoje, možnosti oskrbovanja in prehranjevanja ter protiletalsko obrambo. Gled na možni izid sovražne iniciative je opozoril na tveganje nasprotnika v primeri z vrednostjo dejanjskega uspeha v splošnem okviru gospodarjenja s silami in odločilnega rezultata vojne. Dalje je obravnaval izvršena dela in ona, ki so v teku za ojačenje obalne obrambe, ki je poverjena velikim mobilnim edincem. Omenil je tudi organizacijo vojaških pomorskih oporišč, pristanišč in letališč.

Po očrtanju oskrbovalnih ukrepov s posebnim ozirom na samo zadostitev na mestu in organizacijo prevoza po kopnem in po morju glede na potrebo čet in civilnega prebivalstva, je govornik obvestil senat o izvedenih ukrepih. Zaključil je z zadržilom, da nudi sposobnost poveljstva in preizkušena hrabrost čet polno zaupanje, da bo vsak polksov sovražnika naletel na mogočen branik volje in prs. Menjačje se neizbežne dogodke med vsako vojno sprejema danes italijanski narod mirno ter z neomajno vero močnih in v pripravljanju, da bodo naši hrabri vojaki pod visokim vodstvom Duceja ponovno ukončili usodo in ponesli k zmagi trobojnice Italije za blagor Kralja in Domovine.

Pomorska bitka za posest Afrike

Državni podtajnik Kr. mornarice je izjavil, da hoče odgovoriti na vprašanje, kakšen je položaj, v katerem se Kr. mornarica pripravlja sprejeti dogodke, ki se približujejo. Treba je upoštevati, da smo se morali zaradi oblike vojne boriti onstran morja, ne samo v Afriki, temveč tudi v Dalmaciji, v Črni gori, v Grčiji in v Egeju. Kopne zveze s temi vojnimi področji so nezadostne in slabe, dočim so sile in njih udejstvovanje mnogo obsežnejše, kakor se splošno misli. Izredno visoka zasluga je že bila, da smo jih tri leta prehranjevali in da jih še danes naprej vzdržujemo v tako obsežnih operacijah na vzhodu. Vendar je ta ogromna operacija oskrbovanja popolnoma drugačnega značaja, sprico pomorske bitke za posest Afrike. Hote pravi »pomorska bitka za posest Afrike«, ker je treba jasno ugotoviti, da ni šlo za oskrbovalno službo bolj ali manj zaščitenega zaledja, temveč za stalno žilavo in srdito borbo z močnejšim sovražnikom glede na ogromno premoč v velikih mornariških in letalskih virih, pripravljenih za nadomestitev izgub.

Borba je bila ogromna, izjavljena z velikimi in majhnimi ladnjami, s podmornicami, s torpednimi letali in bombniki, olajševana in vodena z gosto in neprekinjeno letalsko službo, in to podnevi in ponoči, zaradi česar smo morali vedno igrati z odkritimi kartami, ne da bi bilo na nasprotni strani prav tako.

Ogromno delo pri preskrbi afriških borcev

Ostra in srdita je bila bitka za Tunis, ki je trajala šest mesecev na izredno tesnem prostoru, v katerem je sovražnik osredotočil vsa pomorska bojna sredstva, s katerimi je razpolagal: križarke in rušilce, brze minolovke, motorne čolne, podmornice in zlasti letala, letala, letala. Pot naših ladij ni bila tako kratka, kakor bi se zdelo površnem posmatranju razdalje 80 milj od Marsale do rta Bone. Iz drugih mnogo bolj oddaljenih pristanišč, ki so bila zaradi

svojih naprav edino primerna za ta ogromen promet, so odhajali naši konvoji. Ni bil torej kratek skok, ki se ga naredi v nekaj nočnih urah, kakor se je prečesto slišalo reči, temveč relativno dolga plova, katere ni bilo mogoče prevoziti v eni noči in enem dnevu. Zadnji odsek po Sicilskem kanalu je vodil skozi obširna minska polja, od katerih so bila nekatera postavljena od nas, da so ščitila kakor dva zidova konvoje v odseku, kjer bi jih sovražnik s površinskimi ladnjami najlažje napadel. Lažje je bilo v tem ozkem področju in v tako malo oddaljenem od oporišč neprestano nočno letalsko izvidništvo. Lažja je bila tudi letalska akcija v množicah. Čast našim mornarjem in zlasti oficirjem in posadkam naših neutrudljivih torpedovk, ki niso nikoli preštevati sovražnika ter tehtali pred zopetnim odhodom in zopetnim prihodom obsega tveganj.

Pripravljenost mornarice

S tem govorikom noče trditi, da imamo vse sile, ki bi jih radi imeli za preprečitev morebitnih pobud sovražnika proti našim silam. Pravi samo, da sovražnik ve, da ne more pričeti takega poizkusa, ne da bi naletel na srdit odpor tudi na morju poleg onega, ki bo nuden iz zraka, in onega, na katerega bo naletel na obali. Ko smo stopili v vojno, so vsi pomorski kritiki predvidevali, da bo naša odprna sposobnost na morju trajala samo nekaj mesecev. Danes po treh letih borbe, ko smo opravljali promet v našem morju in ga prli nasprotniku, smo se pripravili povzročiti mu velike težkote. Doslej smo porušili račune in predvidenja strokovnjakov. V tesnem stiku s sestrskim orožjem bo Kr. mornarica do skrajnosti preprečevala sovražne načrte tudi v bližnji bodočnosti. In vse to za vse naše padle, za vse naše pogrešane, za vse tiste, ki so nam pustili tako veliki dediščino časti slave in žrtvovanja, kajti časti in slave ne more biti brez krvi.

Državni podtajnik je zaključil, da bomo zvesti zapovedi: Vztrajati, vztrajati do skrajnosti na življenje in smrt. Vztrajati za Italijo, za Kralja, za Duceja!

Visoki bojni delež Kr. letalstva

Državni podtajnik za letalstvo je ob pričetku svojega govora razpravljal o ogromnem deležu, ki ga je dala volja posadk v borbi, ki je postajala vedno hujša in vedno bolj krvava. Predložil je, kako visok je bil krvični delež, ki so ga velikodušno darovali čudoviti letalci, izjavljajoč, da znašajo izgube v vojni treh let srdite borbe 12.500 mož, od teh skoraj 2.000 oficirjev. K tem se pridružuje nadaljnjih 700 oficirjev in 2.000 podoficirjev ter specialistov, ki so umrli ali bili ranjeni pri letalskih nesrečah med mlizirnimi pripravami za nadomestitev v borbi dobljenih izgub in za zagotovitev učinkovitosti frontne črte. Omenjajoč te izgube je pozval, naj se da priznanje izrazito junaškim duhu v poslanstvu, za katerega so poklicane naše posadke.

Glede potrebščin je zdaj znano, da skrb za kakovost strojev in razvoj borbenih oblik zahtevata industrijski potencial prvega reda z najvišjo tehnično sposobnostjo. Ne da bi se spuščal v podrobnosti, je govornik omenil težkote, ki se morajo premagovati, kajti letalska vojna je neizprosna do starih strojev. Če pomislimo, da je moralo naše letalstvo po izrabitvi v prejšnjih vojnah tri leta obvladovati sovražnika, ki je opremljen z vsemi sredstvi, smo lahko ponosni na to, kar je bilo storjeno, in na dosežene uspehe, katerih sovražnik sam ni mogel zanikati. Do skrajnosti so se razvile oblike letalskega artilizma, torpedna letala, napadalna letala in borbeno letala. Prevladujočo vlogo je imelo in še ima lovsko letalstvo, ki obvladuje nebo v slehernem odseku, naj si bo letalske, kopne ali pomorske bitke.

Močno se je razvilo tudi prevozno letalstvo, ki je z junaškim udejstvovanjem čisto rešilo težke položaje. Delež Kr. letalstva v sedanjih vojni kažejo naslednje številke:

Potopljenih je bilo 145 sovražnih ladij z nad 1.600.000 tonami, 67 vojnih ladij, od teh 20 križark, 11 rušilcev in 7 podmornic. Z gotovostjo je bilo uničenih 2342 letal sovražnikov, od teh 1944 v letalskih borbah. En tisoč nadaljnjih letal je bilo verjetno sestreljenih. Letalskih prevozov osebja in potrebščin je bilo 58.000, prevozilo se je 610.000 potnikov in 42.000 ton potrebščin. To so glavne številke, ki pričajo o neutrudnem delovanju in žrtvah, katere delajo čast narodu, ki ima moč tako visoke korinosti in tako čudovite vzdržnosti. Sovražnik bo skušal ojačiti svojo letalsko ofenzivo, da bi izprl življenjske vire in odprna središča trdnjave, zaganjajoč se neusmiljeno tudi v najbolj odvratnih oblikah vojnih napadov na naša mesta in civilno prebivalstvo, vendar brezuspešno.

Vsekakor, je zaključil državni podtajnik, je italijanski narod lahko ponosen na svojo slavno, neprimerljivo tradicijo, ponosen na svoj privilegij avantgarde v tveganju in smrti ter se bo z vsemi svojimi energijami zopetaval napadalcu in mu zadajal še hujše udarce kakor v preteklosti povsod, kjer se bo pojavil.

Govore državnih podtajnikov so poslušali navzoči z izredno pozornostjo in jih podpreli z odobravanjem ter jih ob koncu pozdravili z močnimi dolgi trajajočimi vzkliki. Predsednik je predlagal, naj se vsi trije proračuni sprejmejo z vzklikom: kar naj ima tudi pomen globoke poklonitve italijanskim Oboroženim silam. Skupščina je sprejela predsednikov predlog z izredno živahnim in splošnim odobravanjem.

Inozemski glasovi o junaškem odporu italijanskega naroda

Berlin, 14. maja. s. Zaključek operacij v Tunisu in junaštvo čet Osi sta predmet obširnih komentarjev tujkega tiska, ki poudarjajo kot vidni naslovi pomen hrabrega odpora italijansko-nemških borcev, ki so bili premagani od mnogo močnejšega sovražnika. Nemški listi podčrtavajo velik vojaški pomen odpora, ki je trajal 35 mesecev navzile odločni premoči sovražnih sil, katere so zalagali s skoraj celotno vojno proizvodnjo gigantskega angleškoameriškega vojnega ustroja. Ogromno količino vojni potrebščin in na tisoče in tisoče najboljših vojakov združenih narodov je bilo treba žrtvovati, piše »Völkischer Beobachter« v borbi z razmeroma skromnimi silami Osi v teh dveh letih in pol. Vsa angleška mornarica in dober del ameriške se je morala uporabiti za podpiranje in vzdrževanje afriškega podjetja. »Börsenzeitung« poudarja delo italijansko-nemških čet in zatrjuje, da je svetel zgled junaštva in vojaških kreposti. Borci Afrike so bili popolnoma prepričani, da se morajo boriti in vztrajati junaško v enem izmed najvažnejših in najkočljivejših odsekov v tem ogromnem spopadu narodov. Matematično so bili gotovi, da so prevrgli in izjalovili s svojo žilavo borbenostjo, ki ni poznala odmore, že dolgo zamišljene načrte sovražnika za obvladanje vrat Sredozemlja in za napad na celino. Uresničenje teh načrtov, zaključuje list, se je izjalovilo in bo vedno bolj problematično v bodočnosti. »Lokal-anzeiger« piše, da je afriška vojna pokazala ponovno svetu, kakšna je vojaška sila Osi. Zgodovina vojne bo morala nekega dne priznati, da je strategija Italijanov in Nemcev v tem odseku operacij ustvarila pogoje za uničenje ofenzivnih načrtov sovražnika v času, v katerem bi morali biti uresničeni. Nasprotnik je izgubil toliko časa, da bo v bodočnosti to zanj lahko usodno.

Berlin, 15. maja. s. Listi se še vedno obsežno bavijo z zaključkom operacij v Afriki. »Völkischer Beobachter« pravi, da sta Italija in Nemčija ponosni na svoje bojevnike v Afriki, ki so s svojim odporom omogočili, da so se utrjevala vojna dela izpopolnila in da je Evropa postala nezavetna trdnjava. Tudi drugi listi nemške prestolnice objavljajo dolge članke z razpravami o teh zadnjih dneh in poudarjajo zlasti dejstvo, da je Italija danes bolj kakor kdajkoli prepričana v dokončno zmago, ki bo v Afriki zopet vzpostavila italijansko gospodstvo. Italija se ne more odpraviti svojemu zgodovinskemu poslanstvu na afriški celini.

Bukarešta, 14. maja. s. Pod naslovi, ki izražajo občudovanje italijanskega junaštva, so rumunski listi snodi poročali o imenovanju generala Messeja za maršala Italije in o prenehanju operacij italijanske I. armade. Italijanski in nemški junaki v Tunisu so s krvjo napisali legendarne strani, piše list »Seara« v komentarju. Vojaki Duceja in Hitlerja so nadaljevali borbo in so umirali, ne da bi branili ped zemlje, temveč ugled vere, zaradi katere so šli v borbo, da bi branili ideal novega svetovnega reda, pravico med ljudmi in narodi, suverenost duha nad temo. Odpor italijanskih in nemških junakov se je nadaljeval do zadnjega naboja. Bitka za Tunis in Bizerto bo ostala v zgodovini kot odlična zmaga duha nad gmotnimi silami. Premagani na tuniskem mostišču so zmagovali. Mrtvi bodo ostali živi in moralni smisel njihove najvišje žrtve bo ostal svetel zgled v zgodovini.

Helsinki, 14. maja. s. Tisk in radio sta sporočila z velikim poudarkom poročilo o hrabrem odporu italijanskih čet v Tunisu. Poročilo se opazuje kot trezno poveljevanje afriške epopeje, ki se je zaključila po 35 mesecih hujšje vojne. Poudarja, da je najčistejša predanost italijanske I. armade pod poveljstvom maršala Italije Messeja, dobila najvišje priznanje Kralja in Cesarja ter Duceja, oganjivni bratski vzajemnosti italijanskega naroda, ki ga preveva neomajna vera v Afriko. Tudi jedrnat, izčrpano poveljevanje epopeje z vojaškimi besedami šefa glavnega štana generala Ambrosija je vzbudilo v finski javnosti val ganljivosti in spoštljivega občudovanja.

Sofija, 14. maja. s. Listi še naprej objavljajo članke o Italiji. »Slov« piše pod naslovom »Brezpene nade«, da goje Anglosasi med drugimi številnimi utvarami tudi utvaro glede oslabljenja odpora italijanskega naroda, toda isti ljudje v Londonu in Washingtonu, ki širijo take vesti, dobro vedo, da gre za laž, ki naj bi vili pogum množicam Angležev in Američanov. Italija je danes bolj kakor kdaj neomajno odločena za borbo. Niti dvje bombardiranje italijanskih mest, uničevanje zgodovinskih spomenikov, barbarsko ubijanje žensk in nedolžnih otrok ne more zlomiti želene volje italijanskega naroda, ki se zaveda, da prispeva vsaka žrtev k zmagi.

Anglosasi teror samo še bolj ojačuje in kali duha Italijanov ter ga vedno bolj izpodbuja k borbi. Italijanski narod je pokazal, da je vreden svojih junaških vojakov. Nobena

sovražna akcija ne bo zrušila njegove morale. Navdušene manifestacije, ki so bile v vsej Italiji 9. maja na praznik Imperija, so pokazale vsemu svetu, da ima italijanski narod samo voljo do zmage za ceno najhujših žrtev.

Kodanj, 14. maja. s. Vsi listi poudarjajo hrabrost italijansko-nemških čet, ki so se borile z neukrotljivo voljo v neskončnih težkočah. Listi objavljajo s posebnim po-

Iz „Odredbenega lista“

Junaško padli fašisti — Osrednje disciplinsko sodišče

Rim, 14. maja. s. Odredbeni list PNF objavlja:

Junaško so padli v borbah fašisti Bartolomeo Lanzolla, član direktorija fašija v Cassano Murge (Bari); Pietro Annunzio Lantinelli, zaupnik krajevne fašistične skupine v Bergamu; Angelo Ampezzan, vodja skupine fašija Zelde Belluno; Ermilio Mancione, vodja skupine fašija v Chiet-tijo.

Osrednje disciplinsko sodišče je bilo po členu 31. statuta PNF takole sestavljeno:

predsednik luogotenente generale Alessandro Tarabini, podtajnik PNF; člani: Giorgio Maria Sangiorgi, inspektor PNF; Alessandro Rossi, inspektor PNF; Sergio Suppei; odvetnik Giuseppe Zampi; luogotenente generale Umberto Chiappe, poveljnik 5. zone CCNN; tajnik: Vittorio Pentinacca.

Fašistični krog je obvezen za vse vpisane dne 23. marca in 28. oktobra. Ob drugih izrednih okoliščinah je treba zaprositi za dovoljenje tajnika PNF. To velja tudi za navadno Črno srajco pod civilno obleko.

Vdor v ruske postojanke na kubanskem bojišču

Topniško obstreljevanje železnice in tvornic ob Ladoškem jezeru in pred Petrogradom — Na zapadu sestreljenih 30 sovražnih letal

Iz Hitlerjevega glavnega štana, 15. maja. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na kubanskem predmostju so grenadirji v krajevnem napadu prodrli več sovjetskih postojank in uničili pri tem skupino sovražnih sil.

Težko topništvo na kopnem je včeraj južno od Ladoškega jezera in pred Petrogradom nadaljevalo uspešno obstreljevanje železniških in industrijskih naprav.

Pristaniško področje Bone so preteklo noč napadla nemška bojna letala. Pri tem je bila potopljena ena petrolejska ladja, z bombami pa poškodovana trgovska ladja srednje velikosti.

Sovražni letalski oddelki so preteklo noč prodrli nad zasedeno zapadno ozemlje in do severne nemške obale. Zaradi bomb, ki so jih odvrgli predvsem na mesto Kiel in na nekatero belgijske kraje, predvsem na mesto Amsterdam, je imelo prebivalstvo izgube. Med temi napadi je bilo uničenih 30 sovražnih letal, med njimi 14 štirimotornih ameriških bombnikov. Nemških lovskih letal je bilo zgubljenih 7.

Zaščitne oborožene sile vojne mornarice so v noči na 14. maja pred nizozemsko obalo v bitki s sovražnimi pomorskimi silami potopile angleški brzi čoln in zažgale še dva nadaljnja. Lastnih izgub pri tem niso imele.

Terorističen sovjetski letalski napad na Varšavo

Varšava, 14. maja. s. Sovjetsko letalstvo je v noči od 12. na 13. tega meseca teroristično napadlo Varšavo. Boljševiški piloti so napadli stanovanjske hiše, ki so bile v nekaterih okrajih hudo poškodovane. Bilo je mnogo žrtev med prebivalstvom. Očitni namen je, da bi neoboroženo poljsko prebivalstvo čutilo težo zatirane sovjetske sile po znanem konfliktu s Sikorskimi in da bi se jeza Kremlja zljala na Poljake, ki so združeni v skupni žalosti zaradi pokola v Katynu ter vsi obsojajo barbarske morilce.

Anglosasi uničujejo Francijo

Pariz, 14. maja. s. Angloameriško letalstvo je znova bombardiralo Saint Omer, Boulogne in Aubeville v Severni Franciji ter Cherbourg v Normandiji. Povsod so bile žrtve med civilnim prebivalstvom.

Odbit napad ameriških letal

Berlin, 14. maja. Po vesteh ki so jih kasno zvečer dobila vojaška poveljstva, je močna skupina ameriških bombnikov z močnim spremstvom številnih eskader lovcev preletela včeraj popoldne severozapadno Francijo. S fingiranimi napadi prvih edinic na obalo Rokavskega preliva je skušal sovražnik preslepiti skupine nemških lovcev, ki so se takoj dvignili, da bi napadli sovražnika. Nemški piloti so takoj uganili, za kakšen manever gre in se niso pustili preslepiti. Že pred obalo so številni nemški lovci napadli skupine ameriških bombnikov in jih zapletli v borbo, da so bili razpršeni in deloma prisiljeni obiti se. Po vesteh, ki

so prišle do polnoči od nekaterih eskader lovcev, je bilo sestreljenih 5 sovražnih letal, mnoga druga pa zadeta v letalskih dvobojih. Med zrušenimi letali so tudi letala novega ameriškega tipa »Thunderbold«, ki so jih sestrelili »Fokewulfia«. Tudi protiletalsko topništvo letalstva je opravilo odlično delo in sestrelilo več sovražnih letal. Poveljništvo neke težke baterije poroča, da so bili pogoji za streljanje izredno ugodni. Navzile veliki višini, v kateri so bila sovražna letala, so bila ta vidna pod čisto jasnim nebom. Ena sama baterija je sestrelila štiri sovražne bombnike, ki so se zrušili na tla kakor prizgane bakle.

Berlin, 15. maja. s. Angleški in ameriški bombniki so 14. maja napadli obalno področje Nemčije in Belgije. Kakor vedno je tudi ta sovražna skupina iz velike višine metala svoje tovore največ na stanovanjske okraje in ubila mnogo civilistov. Skupino so napadli nemški lovci in jo zdelali, kakor tudi protiletalsko topništvo. Po dosedanjih ugotovitvah so protiletalsko topništvo in nemški lovci sestrelili 9 težkih ameriških bombnikov ter 4 lovka letala najnovejšega tipa »Thunderbold«. Tudi mornariško topništvo se je zivahno udeleževalo borbe, tako da je računati se z večjimi izgubami sovražnih letal. Med letalskimi dvoboji so bila sestreljena nad atlantsko obalo tri angleška letala. V zadnjih 24 urah je sovražnik po dosedanjih vesteh z zapadne fronte izgubil 100 letal, po večini štirimotornih bombnikov.

Hude sovražnikove letalske izgube

Berlin, 15. maja. s. Znano je, da je Duisbug med zadnjim napadom angleškega letalstva v noči na 13. utrpel hude izgube, toda še hujša je cena, ki jo je moral sovražnik plačati včeraj ponoči med napadi na nemško ozemlje. Predvčeršnjim zvečer je bilo sestreljenih 34 sovražnih letal, številno angleških sestreljenih letal v pretekli noči pa je še večje in po nadaljnjih ugotovitvah je pričakovati, da bodo izgube sovražnika še znatno narasle. Lahko se trdi, da včerajšnje izgube angleškega letalstva znatno prekašajo vse, ki so bile doslej zabeležene od pričetka sovražnih terorističnih napadov na nemško ozemlje. Sovražnik je dosegel neznatne uspehe. Ni mu uspelo preleteti izbranih objektov in popolnoma se je izjalovilo poizkus nekaterih letal, da bi napadli Berlin. Zaradi naglega nastopa protiletalskega topništva in nočnih lovcev je samo nekaterim sovražnim letalom uspelo priti do glavnega mesta. Sovražna letala so potem, ko so odvrgla na slepo svoje tovore zažigalnih in rušilnih bomb, pobegnila. Povzročena škoda je neznatna; samo ena ženska je bila ubita, nekaj oseb pa je bilo ranjenih, med njimi tudi otroci.

Ameriško izkrcavanje na Aleutih

Tokio, 14. maja. s. Japonski glavni štan objavlja, da so se velike skupine ameriških vojakov pričele 12. maja izkrcavati na otokih Attu v skupini Aleutov. Poročilo pravi, da so v teku silovite borbe med sovražnimi silami in japonskimi edincami, ki branijo otok.

Minister Polverelli o uspešnem delu za ljudsko kulturo v vojnem času Proračunska razprava v senatnih komisijah

Rim, 13. maja. s. Prikazujoč zakonodajnim komisijam senata proračuna svoje delo ministrstva, je Eksc. Polverelli prišel svoj govor z zahvalo senatorju Maravigliji za jasno povezanost in dokumentirano poročilo. Nato je ganljivo potastil spomin padlih v borbi, ki so pripadali namenečemu ministrstvu za ljudsko kulturo, njemu podrejenim ustanovam in italijanskemu tisku. Tovariško je pozdravil tudi številne odlikovance iz ministrstva in njegovih ustanov.

Pričenjajoč s prikazom proračuna in udeleževanju ministrstva je Eksc. Polverelli obširno govoril o delu podrejenih mu generalnih direktij. Med drugim je poudaril da je posebno važna akcija za kulturno področje borečim se četam. Urad za splošne zadeve ima v tem odseku kot izvrševalni organ poseben urad za pošiljanje italijanskih listov četam. Razdeli se okrog 120.000 izvodov dnevnikov in periodičnih listov dnevno, skupno nad 3 milijone izvodov mesečno. Urad za splošne zadeve skrbi nadalje za brezplačno razdeljevanje knjig, propagandnih brošur in radijskih aparatov vojakom. Nadaljnje udeleževanje, ki ga oskrbuje urad za splošne zadeve, je razširjanje italijanskih listov v inozemstvu. Pošilja se v vse države Evrope okrog 30.000 izvodov glavnih naših dnevnikov vsak dan, ki prispevajo v razne države z najbolj brzimi sredstvi ter se tako večinoma prodajajo že na dan, ko izidejo.

Generalna direktija za službo italijanskega tiska opravlja razen skrbi za običajne upravne zadeve v sedanjih dobi tudi skrb za polpiranje novinarjev, ki so utrpeli škodo zaradi sovražnih letalskih napadov. Direktija je pregledala v preteklem letu 1840 italijanskih in inozemskih knjig. Izvedlo se je moralno zboljšanje vse proizvodnje. V teku bonificiranja mladinske književnosti na osnovi moralnih načel je bilo pregledanih 1140 knjig, ki so že bile izdane ali bodo v kratkem objavljene ali ponatisnjene. Prepovedalo se je in odvzelo iz prometa 145 knjig.

Minister ze nato prikazal delo generalne direktije za inozemski tisk in generalne direktije za kulturno izmenjavo. Govoril je o raznih področjih udeleževanja obeh direktij. Nato je navedel podatke in najbolj zanimive številke o udeleževanju generalne direktije za gledališče in glasbo. Glede italijanske gledališke proizvodnje je Eksc. Polverelli poudaril, da je treba priznati, da je ta proizvodnja vzorna z ozirom na narodno čustvo ter ni nikoli samovoljno žalila ustavnih načel družine ali verskih čustev in zasebnega življenja oseb. V italijanskem gledališču se zahteva pretežno italijanski repertoar, ki naj bo izraz našega časa, našega čustvovanja in našega genija.

Govorec o kritiki, je minister zatrdil, da predstavlja koristno funkcijo pod pogojem, da je razumna in poštena. Govorec o nagradah, je minister poudaril, da je država svoj čas dajala subvencije gledališkim družinam, preden so prišle s predstavami in preden so bile ustanovljene. Zaradi tega država ni imela nobenega jamstva in obveza je bila večinoma enostranska. Zato je bilo potrebno zmanjšati subvencijo na vsoto, ki je potrebna za organizacijo ansam-

blov in izplačati še nadaljnje nagrade v sredini in ob zaključku sezona. Te nagrade bodo lahko dosegle najvišjo stopnjo na osnovi umetniške storitve.

Italijanska kinematografija je v polnem razvoju. Izkupički kinematografov so se dvignili od 586 milijonov v letu 1938 na 906 milijonov v letu 1941 ter na 1269 milijonov v letu 1942. Obseg izvoza italijanskih filmov je dosegel 102 milijona. Glavne države za uvažanje so Nemčija s 43 milijoni lir, Grčija s 11 milijoni, Rumunija s 7 milijoni, Španija s 6 milijoni, Bolgarija s 2.586.000, Francija s 1.560.000, Belgija s 1.389.000 lirami. Sledijo Švica, Madžarska, Slovaška, Hrvaška, Turčija, Češko-Moravska, Danska itd.

Vendar je treba na tem področju še mnogo ukreniti. Treba je mobilizirati duhovne zlasti med avtorji, igralci, režiserji in tehničarji. Italijanski kino se mora dvigniti visoko in v tem pogledu imajo vsi, ki sodelujejo, opraviti važno nalogo. Naš kino se je preveč zatekel v preteklost, kar je opravičljivo samo za mojstrska dela. Živa in pozitivljajoča umetnost, ki se hoče uveljaviti v prostoru in času, je lahko samo originalna. Treba je iti nasproti našemu času s preprostostjo in naravnostjo, to naj bo življenjska smernica.

O udeleževanju inspektorata za radio in televizijo, je podal minister zelo zanimive podatke po katerih izhaja, da je bilo za inozemstvo v dobi enega leta okrog 37.960 oddaj v 32 različnih jezikih s skupno 12.410 urami.

Glavni podatki urada za študije in propagando o rasah kažejo, da je na razpolago knjižnica z 2.000 urejenimi zvezki, 2 boletina s pregledi iz italijanskega in inozemskega tiska v nakladi 1.000 izvodov in središča za proučevanje židovskega vprašanja, od katerih je 5 uradno priznanih. Zlasti v zadnji dobi je naš tisk dostojno proslavil junake in družine bočev. Dne 21. aprila je Duce sprejel zastopstvo Italijanov, na katero bi bila vsaka vojaška velesila do skrajnosti ponosna. Na dan sta se prikazala strnjeno in ponosno italijanskega naroda, vseh socialnih razredov. Princ, grofje in ljudje iz ljudstva so bili okrog Duceja združeni v enem čustvu italijanstva, kajti Italija je za vse Italijane ena sama vera, ena sama tradicija in ena skupna omika.

Minister je nato ožigolal z žarečimi besedami sramotni način vojevanja sovražnika. Po 19 stoletjih pridiganja ljubezni do bližnjega, se je dogodilo, da vodi vojno »kristijan«¹ Roosevelt proti nedolžnim otrokom, ženam in ranjenecem na bojiščih ladajh. Po sestanku na krovu »Potomaca«² je bila v svetu razširjena fotografija, ki je kazala predsednika Zedinjenih držav in angleškega ministrskega predsednika z molitveno knjigo v rokah. In sovražna propaganda je naznanila, da sta zapela himno: Naprej, vojaki Krista!

Minister je zaključil, da Italija v vrtnicu vojne in v menjačnicah se dogodkih orožja nudi svetu edinstven prizor. Prizor naroda, ki ima tako moderno in sodobno šolsko ureditev, da si sovražniki in prijatelji ne morejo kaj, da je ne bi obdvojali in posnemali. Skupščina se poslušala ministrov govor z veliko pozornostjo ter ga je ob koncu nagradila s toplim odobravanjem.

Zaplenjena živila bodo nakazana menzam ali siromakom

Duce je poslal prefektom okrožnico, ki določa, da se morajo zaplenjena živila kakršne koli vrste izročiti v uporabo menzam ali pa razdeliti med siromake. V prvi vrsti se bodo zaplenjena živila izročala menzam proti plačilu, kjer pa takšnih menz ni, jih bodo prejeli siromaki, vpisani v občinske sezname ubogih.

Naprava in popis hišnih zaklonišč ter prijava hišnih starešin

Po nalogu Odbora za protiletalsko zaščito pri Visokem komisarjatu dostavlja mestno poglavarstvo te dni pozive za ureditev hišne protiletalske zaščite z navodili in potrebnimi obrazci. Te pozive dobe vsi hišni posestniki v ožjem nevarnostnem okolišču, t. j. v gostejšem naselju mesta Ljubljane.

Pripominjamo, da ne gre za kakve nove predpise, temveč le za poživitev in obnovo ukrepov, ki so jih ali bi jih hišni lastniki morali že izpolniti po še vedno veljavnih predpisih protiletalske zaščite.

Opozorjamo znova na roke, določene z navodili ali pozivom:

1.) Glavna navodila za obrambo hiše pred sovražnimi letalskimi napadi je treba takoj nabiti na vidnem prostoru v vsaki veži, torej ob vsakem vходу s ceste.

2.) Vse odredbe po »Prilozhnikih«¹ navodilih za organizacijo hišne zaščite pred letalskimi napadi v mestni občini Ljubljanski, t. j. zlasti ureditev podstrešja, ureditev zaklonišča, napravo napisov je treba opraviti v 30 dneh.

3.) Obrazec B (popis hiše glede na zaščito) je treba predložiti, čim bodo vsi ukrepi pod 2.) izvršeni, najkasneje pa v 30 dneh. Obenem je treba predložiti načrte hišnih zaklonišč ali pa podatke, kdaj so bili ti načrti že predloženi.

4.) Obrazec A (predlog za imenovanje hišnega starešine) je treba predložiti v 5 dneh.

Hišni posestniki, ki ne bi do 15. t. m. dobili poziva navodil in obrazcev, a spadajo njihove hiše v ožji varnostni okolišču, meja tega okolišča je razgrnjena pri zaščitem in tehničnem oddelku mestnega poglavarstva, pri mestnem cestnem nadzorstvu in pri Sindikatu hišnih posestnikov — morajo po te tiskovine sami priti na magistrat, soba št. 37 (Mestni trg št. 2/I.).

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik št. 9, ki velja po naredbi Visokega komisarjata za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino Ljubljansko naslednje cene na drobno (z všteto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenična moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadni 2.70 lire; fižol 6 lir za kg.

2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina sojena 19 lire za kg; mast 17 lir za kg.

3. Kva, 4% vinski 6.35 lire za liter.

4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo, v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.

5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.

6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za stot; mehki roblanci (žamane), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za stot; trda razžagana drva 40 lir za stot; enotna mila, ki vsebuje 23-27% kisline, 4.10 lire za kg.

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu

Po dogovoru z zastopniki konsumentov, pridelovalcev in prodajalcev je mestni tržni urad Visokemu komisarjatu predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani, ki jih je ta odobril.

Po odloku VIII/2 št. 362/9 Visokega komisarjata veljajo za Ljubljano nove maksimalne cene od ponedeljka 17. maja 1943-XXI, zjutraj dalje do objave novega cenika. Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Kislo zelje 4 lire; repa na debelo 0.75; repa na drobno 1; kislja repa 2.50; bečevka 3.70; glavna solata zgodnja 6; zeleni radič 6; špinata 3.35; nove kolerabice 3; rumena koleraba 2; črna redkev 1.50; redkvice rdeča in bela 8; domaći beluš 11; rabarbara 6; rdeče korenje brez zelenja 3.60; rumeno korenje 2; peteršilj 4; zelena (glava) 4.55; šopek zelenjave za juho 0.50; čebula 3; šalota 4; česen 8; osušeni hren 4; suho lipovo cvetje 18; jajca 2 liri komad.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za blago, uvoženo iz drugih pokrajin, v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 8 na zelenem papirju. Posebno opozorjamo prodajalke in prodajalce, da mora biti blago po teh cenah zdravo, otrebljeno in v takem stanju, kakor je opisano v ceniku. Vsa povrtnina mora biti osušena in oprana, vendar pa ne več mokra, pač pa sveža.

Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene pri vsem v ceniku navedenem blagu ne samo na Vodnikovem in Pogacarjevem, temveč tudi na živilskih trgih v Mostah, na Viču, na Sv. Jakoba trgu in v Šiški, enako pri vseh prodajalcih in prodajalcih po vsej mestni občini Ljubljanski.

Blago, ki so bile zanj cene objavljene v prejšnjih maksimalnih cenikih in jih sedaj ni v ceniku, se mora prodajati po prejšnjih cenah kakor ob isti letni dobi lanskega leta, če ni bila za dotično blago s posebno odločbo Visokega komisarjata — odsek za določanje cen — odobrena drugačna cena.

Sportne igre na ljubljanskem stadionu

Sportne igre se bodo zaključile v torek 18. t. m. ob 16. namesto ob 17, kakor je bilo javljeno. Zaključek iger bo na ljubljanskem stadionu na Vodovodni cesti.

Sprememba železniškega voznega reda

Proga Zalog—Ljubljana—Postumia
Brzi vlak CC iz Sofije—Beograda ter brzi vlak iz Milana—Turina—Rima: prihod v Zalog ob 0.55, odhod iz Zaloga ob 1.30, iz Ljubljane ob 5.20, prihod v Postumio ob 6.55, v Milan 17.30, v Turin 21.10, v Rim 23.15.

Pospešeni vlak 711: odhod iz Ljubljane ob 6.20, prihod v Postumio 8.05, v Trieste 10.58.

Brzi vlak 705 iz Budimpešte ter brzi vlak iz Milana in Rima: prihod v Zalog ob 7.00, odhod iz Zaloga ob 7.25, iz Ljubljane ob 8.05, prihod v Postumio 9.40, v Milan 23.30, v Bologno 23.20, v Rim 7.40.

Pospešeni vlak 713: odhod iz Ljubljane ob 12.40, prihod v Postumio 14.25, v Trieste 16.50.

Brzi vlak 709: odhod iz Ljubljane ob 16.10, zveza z brzim vlakom iz Rima v Benetke Mestre za Milan, prihod v Postumio 17.45, v Milan 9.05, v Rim 9.45.

Pospešeni vlak 715: odhod iz Ljubljane ob 18.15, prihod v Postumio 20.00, v Trieste 22.15.

Pospešeni vlak 710: odhod iz Postumije ob 5.20, prihod v Ljubljano 7.00.

Pospešeni vlak 712 ima v Triestu zvezo z vlakom iz Turina, odhod iz Turina ob 15.10, iz Milana 19.10, iz Mestreja 1.17, iz Triesta 6.40, prihod v Postumio 8.49, odhod iz Postumije ob 9.10, prihod v Ljubljano 10.30.

Brzi vlak 704: odhod iz Rima ob 19.30, iz Triesta ob 8.50, prihod v Postumio ob 10.15, odhod iz Postumije ob 10.55, prihod v Ljubljano 12.10.

Pospešeni vlak 714 ima v San Pietru zvezo z vlakom, odhod iz Triesta ob 13.20, prihod v San Pietru 14.46, odhod iz San Pietra ob 15.00, prihod v Postumio 15.17, odhod iz Postumije ob 15.50, prihod v Ljubljano 17.30.

Pospešeni vlak 716: odhod iz Postumije ob 18.25, prihod v Ljubljano 20.00.

Brzi vlak CO Rim—Turin—Beograd—Sofija: odhod iz Rima ob 6.35, iz Turina ob 6.05, iz Milana ob 9.30, iz Mestreja ob 16.20, iz Triesta ob 19.25; prihod v Postumio 21.00, v Ljubljano 22.40, odhod iz Ljubljane 0.05, prihod v Zalog 0.15, odhod iz Zaloga ob 0.54 proti Beogradu in Sofiji.

Brzi vlak 708 Rim—Budimpešta vozi združen iz Rima v Ljubljano z vlakom CO. Iz Ljubljane odhaja ob 23.05, prihod v Zalog ob 23.15, odhod iz Zaloga ob 23.40 proti Budimpešti.

PROGA LJUBLJANA—VRHNIKA

Mešani vlak 8033	odhod IZ LJUBLJANE	ob 9.15,	prihod NA VRHNIKO	ob 9.55
>>> 8035	>>>	>>>	>>>	>>> 13.25
>>> 8037	>>>	>>>	>>>	>>> 14.05
>>> 8032	>>> Z VRHNIKE	>>>	>>>	>>> 14.40
>>> 8034	>>>	>>>	>>>	>>> 6.35, >>> V LJUBLJANO >>> 7.15
>>> 8036	>>>	>>>	>>>	>>> 11.45, >>>
				>>> 15.10, >>>

PROGA ZALOG—LJUBLJANA

Pospešeni vlak 623	IZ ZALOGA	ob 7.10,	V LJUBLJANO	ob 7.25
>>> 625	>>>	>>>	>>>	>>> 14.10
>>> 627	>>>	>>>	>>>	>>> 14.45
>>> 629	>>>	>>>	>>>	>>> 19.30, >>>
>>> 622 IZ LJUBLJANE	>>>	>>>	>>>	>>> 6.40, >>> V ZALOG >>> 6.55
>>> 624	>>>	>>>	>>>	>>> 12.30, >>>
>>> 626	>>>	>>>	>>>	>>> 18.05, >>>
>>> 628	>>>	>>>	>>>	>>> 19.05, >>>

Gospodarstvo

Proizvodnja aluminija in magnezija v Italiji

Glede oskrbe s kovinami je Italija v podobnem položaju kakor Nemčija. V obeh državah gre razvoj proizvodnje kovin enako pot. Medtem ko je oskrba Italije s cinkom docela zajamčena z lastno proizvodnjo, nima Italija dovolj bakra. Zato gredo prizadevanja v Italiji, kakor v Nemčiji, že vrsto let za tem, da se baker v kovinskem gospodarstvu nadomesti z aluminijem. Ta pot je za Italijo tem bolj priporočljiva sprito velikih domačih ležišč boksita. Proizvodnjo in uporabo aluminija je še pospešil nagli razvoj tehnike izdelovanja lahkih kovin in kovinskih zlitin, ki je izzval v svetovnem gospodarstvu s kovinami tekmo med bakrom in aluminijem, o čemer smo na tem mestu nedavno obširneje poročali.

Italija je v srečnem položaju, da ima na razpolago obilne osnovne surovine za proizvodnjo aluminija. To so predvsem boksitna ležišča, med katerimi je omeniti na prvem mestu ležišča visokovrednega boksita v Istriji (kjer vsebuje boksit 50 do 60% aluminijevega oksida). Nadaljnja ležišča so znana v pokrajini Gorizia in Trieste, v centralnem delu Apeninskega pogorja, v pokrajini Aquila in Campania ter na področju Terra d'Otranto in Foggia. Ta ležišča boksita se cenijo na 20 do 30 milijonov ton. Vrh tega pridejo v poštev še ležišča tako znanega levcita, ki se nahajajo v vulkanskih področjih in se cenijo celo na 300 milijonov ton (ta levcit vsebuje povprečno 23% aluminijevega oksida).

V letih pred vojno je proizvodnja boksita znatno presežala potrebe domačih tvornic aluminija in je Italija boksit izvažala v znatnih količinah. Z rastočo domačo porabo boksita za predelavo v aluminij pa se je naravno zmanjšal izvoz boksita, ki je znašal leta 1936 še 166.000 ton, leta 1939 pa le še 59.600 ton. Izvoz boksita se je skril, čeprav se je proizvodnja boksita stalno dvigala in se je povzpela od 130.000 ton v letu 1934, odnosno 262.000 ton v letu 1936, na 484.000 ton v letu 1939.

Ko je leta 1927 Duce izdal prve direktive za izgraditev nacionalne industrije aluminija, je znašala letna proizvodnja aluminija v Italiji šele 2500 ton (v takratnih dveh tvornicah v Piemontu) Koncern Montecatini je takrat sprejel naročilo, da izgradi domačo proizvodnjo aluminija v velikem obsegu in po modernih načelih. Tako sta nastali v letih 1927 do 1929 dve veliki tvornici za aluminij z letno proizvodnjo 16.000 ton. Pozneje so bile ustanovljene še druge tvornice. Tako se je italijanska proizvodnja aluminija dvignila od 12.850 ton v letu 1934 na 34.240 ton v letu 1939. V teku sedanje vojne se je proizvodnja nadalje v našem dvigala, o čemer pa naravno niso izdani podatki. Ko je v jeseni leta 1940 sprejel Duce poročilo predsednika družbe Montecatini, so bili objavljeni podatki o produkcijskem načrtu, ki je za leto 1940 predvideval 40.000 ton, za naslednje leto pa 50.000 ton. Prizadevanje gre sedaj za tem, da se doše letna proizvodnja okrog 100.000 ton. Težkoče so nastale v početku pri oskrbi s kriolitom, ki je potreben za elektrolyzo in se v večjem obsegu pridobiva edino na Grenlandiji. Ze pred sedanjo vojno pa je Italiji uspelo s proizvodnjo umetnega kriolita nadomestiti uvoz grenlandskega kriolita.

Poleg boksita je za proizvodnjo aluminija potreben predvsem električni tok. Za proizvodnjo 50.000 ton aluminija se potrebuje 1.1 milijarde kilovatih ur električne energije (za proizvodnjo aluminija in levcita celo 1.5 milijarde kilovatih ur). Z razvojem električnega gospodarstva, zlasti z gradnjo številnih novih električnih hidrocentral, pa vraščanje oskrbe tvornic aluminija z električnim tokom ni moglo ovirati razvoja.

Vzporedno s proizvodnjo aluminija se je pričela razvijati tudi proizvodnja magnezija. Magnezij je, kakor znano, najlažja kovina (specifična teža magnezija znaša le 1.75 nasproti 2.7 pri aluminiju in 8.9 pri bakru). Rastoča potreba magnezija za lahke zlitine, ki se uporabljajo v letalstvu in avtomobilski industriji, je dalja povod za izgraditev produkcijskih na-

15.10, iz Milana 19.10, iz Mestreja 1.17, iz Triesta 6.40, prihod v Postumio 8.49, odhod iz Postumije ob 9.10, prihod v Ljubljano 10.30.

Brzi vlak 704: odhod iz Rima ob 19.30, iz Triesta ob 8.50, prihod v Postumio ob 10.15, odhod iz Postumije ob 10.55, prihod v Ljubljano 12.10.

Pospešeni vlak 714 ima v San Pietru zvezo z vlakom, odhod iz Triesta ob 13.20, prihod v San Pietru 14.46, odhod iz San Pietra ob 15.00, prihod v Postumio 15.17, odhod iz Postumije ob 15.50, prihod v Ljubljano 17.30.

Pospešeni vlak 716: odhod iz Postumije ob 18.25, prihod v Ljubljano 20.00.

Brzi vlak CO Rim—Turin—Beograd—Sofija: odhod iz Rima ob 6.35, iz Turina ob 6.05, iz Milana ob 9.30, iz Mestreja ob 16.20, iz Triesta ob 19.25; prihod v Postumio 21.00, v Ljubljano 22.40, odhod iz Ljubljane 0.05, prihod v Zalog 0.15, odhod iz Zaloga ob 0.54 proti Beogradu in Sofiji.

Brzi vlak 708 Rim—Budimpešta vozi združen iz Rima v Ljubljano z vlakom CO. Iz Ljubljane odhaja ob 23.05, prihod v Zalog ob 23.15, odhod iz Zaloga ob 23.40 proti Budimpešti.

Gospodarske vesti

Poslednji poziv lastnikom starih čekovnih računov. Z ozirom na oba prejšnja poziva lastnikom čekovnih računov, ki sta bila objavljena v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino št. 14 z dne 17. februarja 1943 in št. 31 z dne 17. aprila 1943 objavlja sekvester Poštnih hranilnic v Ljubljani poslednjič, da morajo te terjatve pisмено prijaviti vsi lastniki kakšnega čekovnega računa pri bivši Poštni hranilnici v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ali pri kateri drugi bivši podružnici, ki imajo svoj domocij ali sedež v Ljubljanski pokrajini ali v ostali kraljevini Italiji. Rok za prijavo se podaljša še za en mesec in zapade neprekinjeno 17. junija 1943. Glede hranilni vlog za enkrat ni treba vlagati še nobenih prijav.

Poslovni davek od prodaje vina. Iz dopisa, ki ga je poslala finančna direktija v Ljubljani Pokrajinski zvezi delodajalcev glede davka na poslovni promet od prodaje vina, posnemamo naslednje: Na vlogu Zveze delodajalcev je načelnik zakonodajnega urada pri Visokem komisarjatu pojasnil, da je napačno in zmotno naziranje Zveze delodajalcev glede poslovnega davka od prodaje vina. Blago, za katero je ukinjeno pobiranje prometnega davka, je našeto v tabeli A naredbe z dne 29. decembra 1942-XXI št. 240. Med naštetim blagom vino ni navedeno. V tabeli C je našeto blago, za katero je bil uveden davek na poslovni promet v višini 2%, ki se pobira po carinarnicah ob uvozu v Ljubljansko pokrajino iz ostale Kraljevine. Člen 3. uredbe pa določa za to blago, da je še naprej pobirati davek na poslovni promet po sedaj veljavnih stopnjah za nadaljnje izmenjave na ozemlju pokrajine. Določila so jasna in ne dopuščajo drugega tolmačenja. Trgovci z vinom morajo torej predložiti izjavo in plačati davek na notranji promet kakor doslej, in to poleg 2% davka, ki so ga plačali carinarnici ob uvozu v pokrajino.

Potržnina električne energije v Italiji. Te dni so bili izdani predpisi za ureditev potrošnje električne energije v industriji. Glede na rastočo potrebo električne energije za vojno važne svrhe smejo industrijska podjetja od 1. maja naprej trošiti le toliko električne energije, kakor v ustrežajočem mesecu prejšnjega leta. Od tega predpisa so izvzete produkcijske naprave za aluminij, magnezij, cink, zlitine, železa in dušik.

Iz gorenskega trgovskega registra. Z osnovno glavnico 200.000 mark je bila vpisana v gorenski trgovski register tvrd. Ica Remec & Co., tvornica upogonjenega pohištva in lesna industrija, družba z o. z. Poslovodji sta inž. V. Remec in dr. M. Scheichenbauer iz Celovca.

Velik uspeh vpisovanja blagajniških bonov na Hrvaškem. Iz Zagreba poročajo, da je uspeh emisije tretje tranše državnih blagajniških bonov v višini ene milijarde kun izredno ugoden. V prvih treh dneh vpisnega roka je dosegel vpisani znesek 1.1 milijarde kun. Glede na ta uspeh je hrvaški zakladni minister izdal naredbo, s katero se skupni znesek tretje tranše blagajniških bonov poviša od 1 na 2 milijarde kun, vendar traja rok za vpis le do sobote 15. t. m. Maksimalni znesek za izdajanje blagajniških bonov je bil nedavno povišan od 3 na 6.5 milijarde kun. Obenem je bilo določeno, da se novi blagajniški zapisi izdajajo z rokom treh mesecev do 10 let in z obrestno mero 3 do 6,5%.

Neme priče ljubljanske preteklosti:

Mestni trg

Sicer ozka hiša št. 16 na Mestnem trgu, katera ima tri nadstropja s samo po tremi okni, vendar pa sega s še posebnim traktom prav do Cankarjevga nabrežja, je sedež tvrde F. Kollmann, trgovina s steklom in porcelanom. Velika lina razstavna okna v hišnem prithlju in prostorna prodajalnice, v kateri stoji dobro razsvetljene omare s steklenimi steklenicami, polne kristala kakor tudi najrazličnejših izdelkov lončarske in steklarske umetnosti, pričajo o estetskem čutu dosežanjih lastnikov te vobče znane veletrgovine.

Obok prodajalnice sloni na treh mogočih stebrih iz pisanega marmorja. Eden teh stebrov ima tale napis v bohoričici vzet iz predgovora Jurija Jurčiča k posilji ali pridigarji knjigi: »Bog pak je moja priča, da jast v tem ne izshzem, temuzh beshje zhasiti, inu ne mojam, temuzh vsiga gmajn kerszhanskiga priča. 1578.« Na zgornji stebri ploči so štiri letnice, in sicer: MDCCCXXXI (začetek Roemmannove trgovine s steklom na Mestnem trgu št. 7), MDCCCLXXVII (prevzem trgovine po Francu Kollmannu), MCMLII (prehod trgovine v roke Roberta Kollmann), MCMLXXXII (leto, ko je postal lastnik tvrde R. Leon Blinc, ki pa je umrl že dne 9. septembra 1941). Zdej poudarje hišo in tvrdo Robert Pavel Blinc, maloletni Leonov sin.

Kakor sem bil omenil med že doslej opisanimi hišami, je imel na Mestnem trgu hišo s št. 7 Franc Kollmann, sorodnik poprejšnjega lastnika Franca Roemmann. Kollmann se je rodil 17. septembra 1839 v Begunjah na Gorenjskem. V Ljubljani je obiskoval Mahrovo šolo kot nedeljski vajenec med leti 1854. do 1857. Dne 1. julija 1867 je ustanovil in odprl trgovino s steklino, ki je postala sčasoma najodličnejša tovrstna ne le ljubljanska, marveč sploh deželna trgovina. Izza leta 1873. je bil presojevalec pri avstro-ogrski banki, od leta 1884. dalje svetnik trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko in pozneje druge vrste leten predporednik. Od 1883. do 1886. leta je bil občinski svetovalec stolnega mesta Ljubljane. V upravnem odboru Mestne hranilnice ljubljanske je deloval od začetka meseca oktobra leta 1889. t. j. odkar je bil ta domači denarni zavod ustanovljen, od dne 26. oktobra 1904 do smrti pa je hranilnici tudi predsedoval. V izredno blagem spominu ga imajo ohranjenega še danes mnogostevilni strojni ljudje, posebno nekdanji dijaki. Franc Kollmann je preminul dne 16. aprila 1908 v Arku ob Gardskem jezeru, kjer je zastojal iskal zdravja. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Ljubljano in shranjeno v veličastni rodbinski grobnici na pokopališču pri Sv. Križu, katero si je dal zgraditi že nekaj let poprej.

Po njegovi smrti je prevzel ugledno trgovino sin Robert, rojen dne 5. septembra 1872 v gradu Aninem dvorcu pri Ptuj, študiral je na ljubljanski realki ter 1902 opravil zrelostni izpit. Kakor oče, se je bil tudi on odlično uveljavil v Mestni hranilnici ljubljanski. Pri njej je bil namreč med leti 1909. do 1912. član upravnega odbora in hkrati član ravnanstva, od 1913. do 1921. leta podprednik (v letih 1923. do 1926. večkrat gent). Njega mecenstvo in darenost sta bili splošno znani, saj je bil venomer zelo naklonjen slovenski umetnosti in njenim zastopnikom ter je rad podpiral mnoge dobrodelne ustanove, povrhu pa še kdaj ve koliko neposredno razdelil potrebnim ubožcem in podpori za prosečim ljudem. Svoje podjetje je razvil do največje popolnosti. Njegovo uslužbenstvo, kolikor se živi, se ga še slej ko prej vdan spominja zaradi vpludnega obhajanja, ustrezljivega upoštevanja izražnih prošnji in želji in vzorne pravičnosti. O pokojnikovem blagem srcu svedoči najzgovorneje tudi njegova oporoka, navajajoča veliko družtev, ustanov in oseb, katerih pred smrtjo ni pozabil in je mislil po novno nanje celo še v prav poslednjem času življenja. Zadet od srčne kapli na potu iz sredine mesta na svoje priljubljeno, skrbno opravljano in negovano posestvo pod Rožnikom je dne 12. junija 1932 dopoldne nenadno izdihnil. Zdej sniva večini sen poleg očeta v mavzoleju pri Sv. Križu.

Po davčnih knjigah v mestnem arhivu so bili ugotovljeni glede lastništva te hiše sledeči podatki: Od 1600. do 1623. leta so imeli hišo Matija Kalchgruber in njegovi dediči. Naslednje leto jo je dobil v last Melchior Forest, čigar dediči so jo obdržali do leta 1654, ko jo je kupil Janez Krstnik Petek, izza leta 1659. plemič s privedkom Pettenek. Njegovi dediči so jo posejevali do leta 1754. Od takrat pa do leta 1778. je bil njen gospodar dr. Jur. univ. Janez Jurij Novak, ki ga označuje »Grund und Satzbuch von den Häusern« da duhovnika in je bil tudi »Commissionsrath« v Triestu. Med leti 1779. do 1789. je bila hiša posestnica neka vdova Marija Frančiška Novak, o kateri ni znano, je-li bila sorodnica dr. Novaka ali ne. Toda imenik hišnih posestnikov iz leta 1787. navaja kot lastnico te hiše še neko Jožefino Novakovo, prav tako vdovo, ki je pa ni mogoče izslediti v davčnih knjigah.

Dne 28. aprila 1789 je kupil hišo Leopold Frörentsch, trgovec s špecerijskim blagom, a gotovo tudi drugače zelo ugle. den moč, zakaj generalni guverner Bertrand ga je izbral za sodnika pri trgovinskem sodišču. In ko so uravnavali Francozi med zasebno naših krajev upravo mestnih občin po vzorcu francoske države ter postavljali občinam na čelo mere in adjunkte kot javne opravilce je imenoval isti guverner tudi Frörentsch dne 13. januarja 1842 za člana ljubljanske mestne uprave pod predsedstvom mera barona Antona Codellija. Leta 1827. je prepustil Frörentsch trgovino Edmundu pl. Andrioliju ter prevzel blaginjo pri ubožnem zavodu. Mrliška knjiga senkavške župnije pravi, da je umrl v starosti osem in osmestdeset let za kapjo dne 22. marca 1846, in sicer za zidom št. 251 ali ob sedanjem Cankarjevem nabrežju št. 27. Tri leta pred smrtjo, dne 6. junija 1843, je prodal hišo Henrichu Francu Quenzlerju, prodajalcu manufakturnega blaga, ki je pa ni dolgo posedeval, kajti na podstavil listine jo je dobil že dne 29. novembra 1843 v last trgovca Janeza Tadeja Pickharta (rojen v Mariboru dne 21. maja 1819), ki se je poročil s Quenzlerjevo hčerjo Ano Marijo Hedviko, rojeno 21. maja 1825 v

Ljubljani. Pickhart je bil sprva trgovinski knjigovodja, nato pa solastnik firme Pickhart & Rachoy. Dne 20. junija 1852 je kupil hišo manufakturnik Edmund Terpin, po rodu Slovenec, ki pa je bil zastopal med leti 1867. do 1876. v ljubljanskem občinskem svetu nemško stranko. Kot občinski svetnik si je pridobil zaslužno posebno za olepšavo nam tako ljubega Tivolija. Ko je izgubil premoženje, se je preselil v Celovec in tam dne 19. oktobra 1891 umrl, o čemer je poročal tretji dan potem »Slovenski Narod«. Hišo je prodal

Inž. France Urbas:

Besedni zaklad v naših rodbinskih in domačih hišnih imenih

Catež je ime za našega slovenskega Favna, pol človeka kozjebredca, pol kozla in ki se živi v narodnih povedkah, kjer tako rad uganja svoje vragolije. Pa catež pomeni tudi: jeglico, kakršna se rabi pri pripravi, kadar četverico (vozijo s četvero). Misliti, da so Cateži in Cateři dobili svoje lepo slovensko ime tako kakor naselja Cateži: svoje ime po našem domačem Favnu.

Čavljek in čavljak je izdelovalec čavljav in čavljicev — žebeljcev, tedaj žebelj. Izraz ima svoj izvor iz italijanščine, kar pa ni nič čudnega. Po naših plavljih in železarnah je bilo dosti italijanskih mojstrov in delavcev, ki so zanesli več svojih izrazov iz železarske in plavžarske stroke k nam. Tako imena Čavljak in Čavljek kažejo, kaj so bili njih predniki. Čelesnik ali čelensjak je bil nosoben kovar, držaj, ročnik, ki je držal suhe cepance, špete, kalenice, smoljenice, da so si svetili v izbah. Tak čelesnik je stal na posebnem lesnem postavku, stalu, ali pa je bil pritrjen na pokončni vogalni leseni stober pečne ograje, ki nosi vodovodne pečne droge, gliste imenovane pri starih kmečkih pečeh. Lepe ime čelensjak nas spominja na vso to nekdanjo romantično in na kmečko opremo izb z njihovo preprosto razsvetljavo.

Kaj je dobek čik, v čem zna ceniti vsak kadič, ki je ves nesrečen, kadar je brez vsakega čika. Mersikdo je rajši malo lačen, da ima le svoj konček čika. Toda ime čik ne prihaja od toliko cenjene nikotinske droge, ker imamo v starih urbarjih zabeleženo ime čik, ko se Evropi še sanjalo ni o tej ameriški blagodi, čik in čiki tedaj izvirajo od drugod čik in čika pravijo pastirji volu ali kravi, ki rada nagajata in bežljata. Naš Erjavce navaja izraz čik za neko ribo Wetterfisch, Cebitis fossilis. Brehm ima za Wetterfisch ali Schampeltzger, Misgurnus fossilis. Pa to je stvar naših ribičev zoologov in ihtiologov, katero in kaj je prav. Ko smo kot bosopetci se brodili in gazili po potoku, se mi vse močno zdi, da smo na Notranjskem imenovali to ribo mustafec; tega izraza pa ne navaja ne Peteršnik menda niti Erjavce, kakor se mi dozdeva. Naši ribiči in riboznanci morejo z lahko ugotovitvijo, ali sta čik in mustafec ista riba z dvema različnima imenoma ali pa različni ribi. Kdo ima prav Erjavce ali Brehm, kaj je Gobitis fossilis in Misgurnus fossilis in če ni vse ista riba z več krajevnimi imeni? Vsekakor pa bo držalo, da naši čiki smejo izjavljati svoje ime iz živalstva.

Čren je držaj, zlasti držaj, platišče noža, višič. Naši Čreni bi se lahko pisali tudi za Držaje. Čujež je ime za stražnika, čuvaja, ki čuje in čuva.

Anton Pritekelj 80letnik

Na Turjaku je 17. maja pred 80 leti zagledal luz sveta G. Anton Pritekelj, meščan ljubljanski in sedaj onemogel gasilec. V tem krasnem dolenskem kraju, ki venomer slovi po svoji pestri zgodovini, je Priteklju tekla zibelka pod slanim

nato streho; hiša, kjer se je rodil, je samo še kup razvalin, porasla z divjim grmovjem. Škoda zanj! Hiša je nosila letnico 1508, torej še iz turških časov. G. Pritekelj nam je že večkrat podal razne zanimivosti s Turjaka in mu ob ugovoru 80letnici tudi mi priskrbo čestitamo. Naj bi bila temu vnetemu gasilskemu veteranu usoda milo naklonjena v jesen njegovega življenja!

Čista voda

Stara ljudska pravljica
Svedsko napisala Selma Lagerlöf

Bilo je ob času, ko sta se hodila naš Gospod in sv. Peter po svetu.

Neko soboto zvečer sta dospela trudna in onemogla v župnijo, kjer nista poznala žive duše. Morala sta se ustaviti v krmi, da si izprosta prenočišče. Krčmar ju je prijazno sprejel in obljubil prenočišče, če se zadovoljita s klopjo v pivnici kot ležiščem. Pravega počitka sicer nista mogla pričakovati, toda naš Gospod in sv. Peter sta se zahvalila in zatrdila, da si ne želita nič boljšega.

Legla sta in v trenutku tudi zaspala. Ponoci ju je pa zbudil hud ropot, štirje vinjeni gostje so bili prišli in se v krmi tako hrupno obnašali, da so bili takoj v hiši vsi pokonci. Rogovileži so bili predsedli nekaj ur pri kvartah in vinu. Da se je silila med igro in prikanjem tudi robata kletve, ni treba omeniti. Naš Gospod in sv. Peter nista utegnula vso noč zatisniti očesa. Umrljivo, da sta si zapomnila razgrajanje in da bi jih bila spoznala, če bi jih tudi srečala kje drugje in kdaj pozneje.

Trudna potnika sta zarana vstala, zahvalila sta se krčmarju in odšla. A nista bila prišla daleč, ko sta srečavala ljudi, ki so hiteli v cerkev. Obenem sta slišala tudi zvonove vabiti k službi božji. Sklenila sta, da stopita v cerkev.

Ko sta prišla vanjo, sta dobila precej dobro mesto in pela sta uvodni psalm z vso

žal Terpin le poldrugo leto, kar je postal njen lastnik že dne 1. decembra 1853 Sigmund Schneider, ki se je rodil dne 4. novembra 1814, trgoval s suknom in krojnim blagom na Mestnem trgu št. 238 (zdej 18) od leta 1847. naprej ter preminul kot zasebnik dne 29. oktobra 1898 v Ljubljani. Njegovo hčer Virginijo je vzel za ženo steklar Franc Kollmann dne 30. julija 1870, kar mu je pripomoglo do lastništva hiše, o kateri je bilo govora v pričujočem spisu.

Alejzlj Pritekelj.

Manifestacija Duceju na Piazzi Venezia

Stari rodovi na Dolenskem

Mirnopaška župnija je lansko leto dala prepisati svoje najstarejše rojstne knjige. Delo, ki je trajalo dobro leto, je bilo zaradi nejasne in že dokaj zabrisane in obledel pisave zelo oteženo, vendar je prineslo na dan zanimive izsledke. Iz njih je razvidno, da je po 300 letih še mnogo družin v mirnopaški župniji na svoji zemlji svoj gospod. V marsikatero hišo in posestvo pa se je priženil nov gospodar, vendar je ostal priimek stare družine še do danes. Tako se vili iz ohranjenih listin, ki segajo tja do leta 1649, da so najstarejši dolenski rodovi Auberji, Berusi, Becjani, Bašlji, Cesarji, Dularji, Grivci, Jarci, Jančlji, Kosi, Kukmani, Krevsi, Mahnuči, Makšeti, Muhiči, Murglji, Novaki, Parklji, Progarji, Rozmani, Slaki itd. Upajmo, da bodo tudi novi rodovi teh starih dolenskih korenin prično v potu svojega obraza obdelovali pradelovsko zemljo.

Sredstvo proti moljem

Pomlad je čas, ko beremo marsikaj o moljih, o škodi, ki jo napravijo in o raznih sredstvih proti tej nadlegi.

Spominjam se daleč nazaj v gospodinjstvo svoje matere in vem, da nikdar ni bilo škode po moljih in tudi jaz sama je nikdar nisem poznala, dasiravno imam razne predmete, ki so moljem najhujše zatečišče.

Ob pomladnem pospravljanju in čiščenju omar in skrinj je moja mama razžarila rečni kamen, ga dala v primerno pločevnasto posodo, ji postavila kak predmet, polila kamen z močnim kisom in zaprla prazno omaro ali skrinjo. Tako zaprto je pustila nekaj ur, po dneva ali čez noč. Odstranila je potem posodo s kamnom in obelila ali položila oblačine predmete nazaj v omaro.

Les vrška razparjeni vonj kisa in ta vonj je moljem tako zoprni, da se ga izognejo. To preprosto sredstvo uporabljam vsako leto in želim, da bi ga poizkusile tudi druge gospodinje. Ni potrebno, da bi bil ravno rečni kamen, toda ta je lep in gladek; glavno je, da je ves rdeč, ko ga s primernim predmetom vzameš iz žerjave ali ognja. Kis na kamnu močno zavrči in napravi mnogo sopen. Vse to delo naj se naglo napravi. Velikost kamna je dovolj v obliki dveh stisnjenih pesti, ravna se tudi lahko po velikosti omar ali pa jo dvakrat presopariš s kisom.

Dobro sredstvo je tudi polaganje svežega pelina v kote omar; ali pa obesi pelinove vejice. Bolj gospodinjstvo je, ako pelinove liste damo v vrečko iz krpic etamina ali v staro nogavico in obesimo v omaro. Čim bolj luknjčavo je tvorilo vrečice, tembolj prodira pelinov vonj. Tudi se lahko zmanjšajo pelinovi listi, ki dajo še močnejši vonj. Tudi lavendel ali sivka je dobro varovalno sredstvo proti moljem in dá osvežujoč vonj perilu in obleki. Sivko so imele v časteh že naše davne prednice.

Čiščenje omar in pregledovanje oblek je poglavitni pogoj za vsa sredstva, ki nas varujejo škode pred molji.

Biba.

Dobrote solate

Ni ga bolj osvežujočega dodatka k mrzlim in toplim jedilom, zlasti ob vročih poletnih dneh, kakor je dobro pripravljena solata.

Vemo, da poleti nimamo tistega teka ko sicer, da se nam pa tek povrne, če pridenemo jedi svežo zeleno solato. Zdravniki vedo, če kdo noče jesti ali če mu kakšna jed ne diši, da povzroča to večina lenoba prebavnih organov. Če pa pogledamo jed, ki nam je všeč, že pogled nanjo tako ugodno vp. ima, da pričnejo prebavni organi delovati, še preden smo jed nesli v usta. Iz

koli drobni, saj je bilo vedno treba drobiti tudi v starih časih.

Čepar ali Čopit se dobila svoje ime od čopov in čopastih las, pa zadnje ime označuje toliko znano in važno pleskarsko orodje.

Od kod Centrih in Centriga? Centrih pravijo obsečenemu, suščenemu se mesu; pa tudi ščavje pese, repe ima tak naziv, kadar visi na letvah in se suši.

Drobilnik je naše osebno ime. Je pač kar

»Da se moraš tako pretvarjati,« je dejal, »saj si ti prav tako ke jaz videl, kdo je bil župnik.«

»Seveda, saj tega ne tajim,« je dejal naš Gospod.

»Prav!« je nadaljeval sv. Peter. »Videl si, da je bil eden izmed tiste družbe, ki je sedela nocoj v pivnici in razsajala. Videl si ga prav tako ko jaz s kvartami v rokah in s kozarcem na ustih. Niti ne veš, je li že spsal svojo pijanost. In vkljub temu presedi precej časa in poslušal njegovo propoved! Pri taki — žvi ne sodelujem!«

In sv. Peter se je obrnil in odšel. Naš Gospod ni odgovoril niti besedice. Stopal je mirno za njim.

Tako sta potovala dolgo po prašni cesti in sonce je pripekalo, kakor more le pripekati, ko gre človek v nedeljo opoldne iz cerkve domov.

Sv. Pet a je začela mučiti žeja in zahrepenel je po požirku vode. Vedel je, da treba le vprašati Gospoda za svet in Gospod ga je pripeljal do kakega studenca. Toda prav sedaj bi ga za nič na svetu ne hotel prosti kake milosti.

Hodila sta in hodila in sonce je pripekalo in pripekalo. Slednjič je obrnil sv. Peter glavo in videl, kako hodi naš Gospod ponižen in skrušen za njim.

»Žal mi je!« si je mislil sv. Peter. »Veseli se ga bo, če mu privoščim nekaj lepših besed.«

In tako se je ustavil in se obrnil k Gospodu.

»Če bi mogel nama priskrbeti vsaj požirek vode!«

tega v izkroka pripada solati v dieti važna naloga.

To pa še ni vse. Če pripravimo solato s svežim oljem, postane solata obenem izborno sredstvo, da dovaja telesu dobrodejno in lahko prebavljivo maščobo.

Tretja korist solate je v tem, da vsebuje naravne soli — železo! —, ki ugodno vplivajo na sestavo krvi.

Dalje je solata del surove prehrane in dovaja kot taka telesu važne vitamine. Pri marsikakšni kožni bolezni se solata direktno predpiše, in skorbutova kreša ima svoje ime zato, ker so jo uporabljali kot sredstvo proti skorbutu. Večina polarnih ekspedicij zato ni imela uspeha, ker so udeleženci zboleli na skorbutu; jedli so samo meso in kruh, ne pa tudi solate, sadja itd. Seje ko so moderne ekspedicije dejale na jedilni list tudi solato in drugo podobno hrano, seveda v strnjeni obliki, se je obrnilo na dobro.

Gmenimo še, da pri pripravi solate rabimo poleg olja tudi vinske jesi, s čimer rastlinska vlakna bolj zrahljamo. Citronni sok ali razkrojena citronina kislina sta prav tako dobri ko vinski kis in sta za slab želodec morda še bolj zdravi. Na drugi strani pa olje prav lahko nedomestimo s kislim mlekom ali s smetano. Tudi malo kuhinjske soli je dobro. Poper pa in drugi taki močni pridatki, ki jih imajo nekateri tako radi, nasprotujejo higijenični vrednosti solate in jih moramo zato odklanjati.

Zori Košeninovi v slovo

V čudovito pomlad naših rožnodolških vrhov je dahnila smrt in streslo nas je vse, ki smo Te, draga Zora, poznali in ljubili.

Šele pred kratkim — nekaj tednov bo tega — smo Ti pošiljali čestitke po možu, ki nam je žarečega obraza pravil, da si mu rodila sina. Iz vsake srca smo želeli sreče in zdravja Tebi in drugi družinici, saj smo poznali Tvoje zlato srce in vedeli, da

živeli ste svoji zakonski in družinski sreči, da Ti je dom najvišja skrb in največje veselje. Zato smo bili s Teboj in Tvojim možem veseli še mi vsi, ki smo gledali, kako se Ti je življenje vedro nasmehnilo.

Iz vsakdanjih pogovorov, ob srečanjih na tramvajski postaji, pri trgovcu, frizerju, na cesti in — v prejšnjih dneh še na skupni poti v službo — se nam je odrtival Tvoj lep značaj, s svojo odkrito ljubeznivostjo pa si si pridobila med sosedi in znanci mnogo dobrih prijateljev.

Cenil Te je tvoj bivši šef odvetnik dr. Ivo Lušič, kateremu si skozil 10 let vestno in marljivo opravljala pisarniška dela, ljubilo so Te tovarišice, ker ni bilo v Tebi niti sence domišljavosti ali hinavščine, ampak zgolj preprosta, ljubezniva dobrota, ki je vsakogar ogrela.

Zdej Te ni več!

Kruta smrt je s koščeno roko zlomila Tvoje mlado življenje in z ledenim dihom upihnila luč Tvoje sreče. Zapuščen je dom in mali sinek ne bo nikdar videl ljubeznivih oči svoje mame, predobro, ljube mame, ki je dala svojo življenje zanj. Tvojem možu se je spremenil svetli pomladanski dan v mračno, mrko sivino in skrb za neboljnjega sina mu je ostala edini življenja vredni cilj.

V najlepši dobi leta, v cvetu pomladi, si odhajala iz Rožne doline za vedno in vseh nas se je dotaknila globoka bridkost tega slovesa.

Počivaj v miru draga Zora, zvesta ljubezen Tvojih dragih pa bo bedela nad Tvojim spominom.

Tvoji prijatelji.

Ni še dobro izgovoril sv. Peter teh besed, ko jo je že krenil naš Gospod s ceste in šel v gozd. Kmalu nato je namignil sv. Petru in mu pokazal studenec, ki je pricuriljal pod strmo skalo iz zemlje.

Sv. Peter se je sklonil k tlom, vzhodil roke in pil.

»Je li dobra voda?« je vprašal naš Gospod.

»Seveda, zelo dobra je!« je odgovoril sv. Peter.

Nato je dregnil naš Gospod s svojo potno palico v studenec. Voda se je razdelila in sv. Peter je videl, kako je izvirala sveža, čista voda iz trohnele mrtvaške lobanje, ki je ležala na dnu studenca. Toda sv. Peter je pil dalje.

»Ali ne vidiš lobanje?« je vprašal Gospod. »Ali se ti ne studi voda?«

»Kaj to, da je le voda sveža in čista!« je odgovoril sv. Peter.

»Ali ne vidiš, kako so črvi razjedli čreplje in kako jo je prevlekel zeleni glen?«

»Kdor je toliko kolovratil s potno torbo in palico po svetu ko jaz, zna ceniti dobro pitno vodo!« je dejal sv. Peter. »Pusti spake, naj se reži tam spodaj v vodi, kolikor se ji zljubi. Voda je pa le čista in dobra.«

In pil je, dokler si ni pogasil žeje.

»Ah, sv. Peter, sv. Peter,« je dejal nato naš Gospod. »Da utegne biti voda, naj prihaja tudi iz mrtvaške lobanje, čista, to umeješ, tega pa ne umeješ, da je božja beseda tako sveta in tako neoskrnjiva, da ohrani svojo krasoto in sijaj tudi, če prihaja iz ust kakega grešnika!«

H A R M O N I K E

V NAJNOVEJSI MODERNI IZDELAVI V
VELIKI IZBIRI — DOBITE PO NAJNIZJIH
CENAH PRI TVRDKI

Everest

Prešernova ulica 44

OGLED NEOBVEZEN., — ZAHTEVAJTE
CENIK — HARMONIKE, GRAMOFONI,
GRAMOFONSKE PLOŠČE I T. D.

Za umetnost in Ljubljano

Ob šestdesetletnici mestnega tiskovnega referenta in letopisca Ante Gabra

Danes praznuje 60letnico življenja novinar in umetnostni zgodovinar gosp. Ante Gabra, eden najbolj neumornih področnih delavcev na naši kulturni in literarni področji. Rojen 16. maja 1883 v Škofji Loki kot edini otrok tamojšnje ugledne meščanske rodbine, staršev se je naučil ljubezni do knjige in umetnosti ter je tudi sam zelo zgodaj postal vnet zbiralec. V smer umetnostne zgodovine ga je napotili zlasti znani staro- in novinarji, zlasti Karel Strahl, ki ga je takrat začel zbirati med drugim risbe na steno, mojstrov od 18. stoletja do bratov Štefaničev. To dragoceno zbirko hranita sedaj narodni muzej in Narodna galerija v Ljubljani.

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. 30, za drž. in prov. takse L. 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za to oglašje je L. 7. Za šifro in dopisovanje je plačati za vsako besedo L. 1, za vse druge oglašje L. 50, za drž. in prov. takse L. 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za to oglašje je L. 10.

**DRVA
PREMOG
GOMBAČ
Gledališka 14**

Hišni posli
iščejo službo

V skupno
gospodinjstvo bi šla z bolj-
šim materialnim gospodinj-
stvom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Usode«. 7914-1

Kuharica,
hvaljena, z gospodinjstvom
šola, išče namestitev. Ponu-
dube na ogl. odd. Jutra
pod »Dobra gospodinja«. 7912-1

Gosp. pomočnica
želi spremeniti službo, in
ki bi rabila tudi prazno
sobo. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Stanovanje in
hiše«. 7952-1

Dekle
poštena in zanesljiva,
zmožna kuhe, išče službo
v kakem penzionatu ali
v zavodu ali menzi.
Gre tudi k otrokom kot
spremljevalka ali kot
postrežnica v gospodinj-
stvu. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 7978-1

Mlajša kuharica
samostojna vseh hišnih del,
išče službo, nastop po dogo-
voru. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Poštena«. 8050-1

Postrežnica,
poštena, želi zaposlenja pri
boljši osebi za dopolnilne
ure. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Vesta in prid-
nase«. 8002-1

Mlada postrežnica,
vajena vseh gospodinskih
del, išče zaposlitve dopol-
ne ali popolne. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod »
Mlada postrežnica«. 8003-1

Hišni posli
dobijo službo

Preprosto služkinjo
za vsa dela sprejemam takoj.
Predstavi s knjižico: Cer-
netova 31. 7739-1

Postrežnico
pošteno, iskreno, katera
dobi svojo sobo. Resljeva
44/IV. 7837-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Dobro šiviljo
iščem za dom. Naslov v
vseh posl. Jutra. 8129-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Dekle
se sprejme za pomoč v
gospodinjstvu in k otro-
kom. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 7903-1

Sluga
dobi stalno službo. Nastop
lahko takoj. Ponudbe
poslani na ogl. odd. Jutra
pod »Prednost vrtnar«. 7943-1

Gospod. pomočnik
ki zna kuhati, iščem za
1. junij. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 7930-1

Služkinjo
z dobrimi spricvali iščem
za takoj. Pretnar, Gledali-
ška 4. 7936-1

Potrežnico
z dve — tri ure popoldne
iskanje. Češnje ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Mlada moč«. 8062-2

Šiviljo
za popravila oblek in pe-
rija sprejemam. Mestni
kova 58/L. 7964-1

Gosp. pomočnik
mlajšo, za vsa hišna
dela, iščem. Naslov v ogl.
odd. Jutra. 7972-1

Gosp. pomočnik
ki samostojno kuha,
sprejme družina z 2
otrokoma. — Bleiweisova
43/III, levo. 7932-1

Zdravo dekle
za vsa hišna dela in kuhno
sprejemam takoj v dvočlansko
družino. Naslov v vseh posl.
Jutra. 8064-1

Postrežnico
zanesljivo in spretno
sprejemam po dohodovni.
Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 8076-1

Služkinja
se sprejme k tričlanski
družini. Plača do 350
Lir. Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 8113-1

Postrežnico
zanesljivo, pošteno, sna-
žno za 4-5-krat na teden
dopolnje za pospravljanje
in pranje. Vprašati popoldne.
Resljeva 18/II, desno. 8033-1

Mlada dekle,
pošteno, sprejemam k eno-
člennemu otroku. Naslov v
ogl. odd. Jutra. 8103-1

Dobro šiviljo
iščem za dom. Naslov v
vseh posl. Jutra. 8129-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Postrežnico
za ves dan, šivanja zmō-
no, sprejemam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
štena, Bežigrada«. 8131-1

Uradništvo
išče službo

Oficir
kopne vojske v pokolu
ter bivši oficir trgovske
mornarice, z znanjem v
popolnosti govora in pi-
sane, ob materinskih še
srborvstevske, italijan-
skega, nemškega, fran-
coskega in angleškega
jezika, s spricvali, tudi
inozemskim, v transpor-
tu banki in industriji,
najboljše želje primer-
nega dela, četudi vezano
z ročnim delom. Cenj-
ponudbe prositi na ogl.
odd. Jutra pod »Vesten in
hvaležen«. 7963-2

Dipl. inženjer
knjižne, primarne zapo-
slitve. Češnje ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Mlada moč«. 8062-2

Gospodinja
pisaršiška moč, išče zpo-
slenja kleriki. Gre tudi za
pol dneva. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Najno ra-
bimo«. 8015-2

Uradništvo
dobi službo

Sprejem dekle
ali začetnico za enostavna
dela v pisarni. V neobdobju
navesti starost, šolsko na-
obrazbo, družinske razmere
in poklic staršev. Dopise
na ogl. odd. Jutra pod »
Slepa pisava«. 7901-2

Sprejemno uradnico
odlično strojniško, z zna-
nim italijansko, začasno
na poskušajo. Samo pro-
vostne moči naj pošljejo
detaširane ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Stro-
jejske«. 7802-2

Uradnico
blagajničarko, sprejemam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8031-2

Vajenice
Brivskega vajenca
v vajenico sprejemam takoj.
Sv. Petra c. 76. 7825-44

Sodarskega vajenca
sprejme takoj Zajc Vinko,
Kočevje 229. 7828-44

Brivskega vajenca
sprejme Rudolf Zakovšek,
brivski, Ljubljana, Poljan-
ska 51. 7941-44

Vajenca
za pohištveno delstvo —
sprejemam takoj. Babnik Jo-
že, Viktor Emanuel III 52
Garže Rosenvir, 7947-44

Vajenca
za soboljarsko in plekar-
sko delo sprejemam. — Ernest
Remigaz, Kolodvorska ul. 18.
7968-44

Trgovskega vajenca
sprejemam. Hrana in sta-
novanje v hiši. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod »
Vestene«. 7961-44

Vajenko
za damsko krofštvo
sprejemam takoj. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 8040-44

Pouk
Pouk v slikanju
nudi mlada dama. Za-
došča 20 ur. 12 ur. 12 ur.
formacije pod »Akadem-
ičarske na ogl. odd. Jutra.
7815-4

Profesor
poučuje preizkušeno meto-
dično angleščino začetnike
in naprednejše. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Pro-
fesor«. 7863-4

Pripravljam
za maturo in privatne izpi-
te. Poučujem italijansko,
nemško, angleščino in
vse srednješolske predmete.
Vrhovčeva 12, visoko pri-
loži, levo (križišče legi-
čeve). 7872-4

Krasno telo
pridobite s pravilno telo-
vado. Dopis na ogl. odd.
Jutra pod »Znati je treba«. 7848-4

Inštruktor
za matematiko k srednjefol-
ski, iščem. Ponudbe z na-
vedenim honorarjem na ogl.
odd. Jutra pod »Potrebne«. 8020-4

Prodam
glave, skoraj nove usnjene
čevlje št. 38, ženske št. 39,
moške čevlje št. 42 in vsi-
neno kupanje obleko. Kešič,
Wolfova 12. 7991-6

Otroški voziček
globok, temen, moder pro-
dam. Kastelje, Perušova 21.
7993-6

Brezovje metle,
dranje za lopate, moške in
omele do 1000 gramov.
Zvez, Bleiweisova 29 in
Mastrova 10. 8000-6

Otroški voziček
globok, predvojni mate-
rijal, prodam. Brankova
5/II (pri Rižarni). 7840-6

Original Hanau
ultračisto svetilko, namizno
model, prodam. Ogljed pri
Chemolabor. M. Kličičeva 17.
8023-6

Otroški voziček
ko: nov, upečen znotraj in
zunaj, prodam za 1900 lir. —
Ogljed v ponedeljek. Na-
slov v vseh poslovalnicah Ju-
tra. 7987-6

Prodam
glave, skoraj nove usnjene
čevlje št. 38, ženske št. 39,
moške čevlje št. 42 in vsi-
neno kupanje obleko. Kešič,
Wolfova 12. 7991-6

Otroški voziček
globok, temen, moder pro-
dam. Kastelje, Perušova 21.
7993-6

Brezovje metle,
dranje za lopate, moške in
omele do 1000 gramov.
Zvez, Bleiweisova 29 in
Mastrova 10. 8000-6

Otroški voziček
globok, predvojni mate-
rijal, prodam. Brankova
5/II (pri Rižarni). 7840-6

Original Hanau
ultračisto svetilko, namizno
model, prodam. Ogljed pri
Chemolabor. M. Kličičeva 17.
8023-6

Otroški voziček
ko: nov, upečen znotraj in
zunaj, prodam za 1900 lir. —
Ogljed v ponedeljek. Na-
slov v vseh poslovalnicah Ju-
tra. 7987-6

Prodam
glave, skoraj nove usnjene
čevlje št. 38, ženske št. 39,
moške čevlje št. 42 in vsi-
neno kupanje obleko. Kešič,
Wolfova 12. 7991-6

Otroški voziček
globok, temen, moder pro-
dam. Kastelje, Perušova 21.
7993-6

Brezovje metle,
dranje za lopate, moške in
omele do 1000 gramov.
Zvez, Bleiweisova 29 in
Mastrova 10. 8000-6

Otroški voziček
globok, predvojni mate-
rijal, prodam. Brankova
5/II (pri Rižarni). 7840-6

Bramorje
in voluharje uniči pre-
kajanje sredstva Bramor-
je, z navodili in drobnimi
Kanc, Zidovska ulica 1.
7960-6

Jedilni servis,
event, tudi za belo in črno
kavo ter sendvič-garnituro,
najboljše želje primer-
nega dela, četudi vezano
z ročnim delom. Cenj-
ponudbe prositi na ogl.
odd. Jutra. 7856-6

Prodam
perzijske, domače in sara-
jevske preproge. Prekupe-
valci izključeni. Naslov v
ogl. odd. Jutra. 7857-6

Otroški voziček,
globok, dobro ohranjen, na-
prodam. Zaloska 6. 7866-6

Prodam:
lep starinski srebrni pas za
2200 lir in lornjon očala,
nov krasen izdelek, za 1000
lir. Interesanti naj pišejo
na ogl. odd. Jutra pod »
1943«. 7854-6

Otroški voziček,
globok, dobro ohranjen,
prodam. Gerbičeva 33. 7850-6

Otroška postelja,
velika, dobro ohranjena, se
proda. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 7842-6

Prodam:
preprogo 3x2 m za 1500
lir, nadalje zbirko znakov
in Bleiweisov katalog let-
ni 1942. Naslov v oglas-
odd. Jutra. 7835-6

Naprodaj:
otroški tricikel, damski
čevlji št. 38. Vprašati do-
polnje. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 7831-6

Kupim modroce,
šimnate, rabljene, za 2 po-
sliti, event. predvojni ži-
mo, Naslov v ogl. oddelku
Jutra. 7820-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

Prodam:
2va para damskih čevljev
št. 37/4, rdeče in modre,
en par moških št. 42. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 7833-6

**VOLNA, BOMBAŽ,
NOGAVICE, ROKAVICE,
PLETENINE**

KARL PRELOG

NA DEBELO!
GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 1-3
Telefon 26-78
NA DROBNO!
STARI TRG 12, ŽIDOVSKA 2-4
BLEIWEISOVA 22 - TEL. 27-78

VABILO

na
redno letno skupščino

GOSTILNICAARSKE NABAVALJALNE
ZADRUGE ZA LJUBLJANSKO PO-
KRAJINO r. z. z. o. j.

ki bo

v sredo, dne 9. junija 1943 ob 10. uri
v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice,
na Miklošičevi cesti št. 22

Z OBICAJNIM DNEVNIM REDOM.

UPRAVNI ODBOR

Puh in perje prodaja!
R. SEVER, Marijin trg 2!

**Naročite se
na »Dobro knjigo«!**

Umrl nam je naš ljubljani soprog,
oče, stari oče, brat in stric, gospod

Ignacij Vidmar
vrtinar

Pogreb dragega pokojnika se je
vršil v petek 14. maja v Kamniku.

Kamnik, Logatec, Maribor.

Zalujoča žena ANTONIJA;
ELCA, por. ŽITNIK, hčerka;

IGNACIJ, JANKO, DRAGO,
sinovi — in ostalo sorodstvo

Knjige

Ljubljanski zvon
ali Dunajski, kompletne
letnice ter posebne me-
sečne, kupim. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Ljubljanski zvon«.
7773-8

Cipek-Capek,
novo ali dobro ohranjeno
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Cipek-
Capek«.
7932-8

Hinko Sevar,
knjižarna, nasproti šent-
petrski cerkvi, kupim. Po-
nude z opisom na ogl.
odd. Jutra pod »Gotovi-
na«.
8115-8

Kupim
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam
Zbrana dela Cankarja v
platu ali usnu. Natančne
ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobro ohranjeno«.
8021-8

Prodam:

posteljo, omaro, umivalnik
z zrcalom in nočno omaro.
Vse v dobrih stanju.
Vprati v dopoldanskih
urah: R. V., Bleiweisova
cesta 91, I. 7921-12

Za 3200 lir prodam
lepo mizo, šest visokih sto-
lov, krasno visoko omaro
in veliko stensko uro. Ce-
lovška cesta 153, dvorišče.
7918-12

Omaro Bidermeier
prodam v posteljo. Naslov v
vseh poslovalnicah. Jutra. 7999-12

Še nekaj
kuhinjskih oprem je na ras-
polago, najnoviji modeli. Ne
zamudite prilike. Minarstvo
Potok, Goričeva 5, za
solo ob Šmartinski cesti, Sv.
Križ. 8130-12

Pisalnno mizo
kombinirano s hrastovo
stelažo, prodam. Babnik
Jože, cesta Viktorja
Emanuela 52/III. Garža
J. Rosenvrt. 8041-12

Spalnica
gorenjski jezen, bela kuhinja,
vse lepo ohranjeno, prodam
zaradi preložitve. Dolenska c.
48-c, visoko pritličje, desno.
8066-12

Kauče, fotelje,
otomane, modroce napravi so-
lino in najceneje. Maribor, Ka-
patičeva, avtopostaja. Stacion
gledanja popravila in gre-
tuli na dom. 1948-8

Prodam
motelci 200 in 350 Zün-
dapp ter angleški 500 cm.
Zužek, Ljubljana, Tvar-
jeva 11. 7927-10

Kupim motocikl
od 200 do 500 cm. Novak,
Ljubljana, poštni predal
217. 7928-10

Motor s prikolico
Indan 750 cm, dober,
prodam. Tovarniška 13.
7966-10

Motorno kolo
100-350 cm, dobro ohranje-
no, kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Novi« ali
»Dobro«. 8100-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Motorno kolo
znamke Viktorija, 200
cm, skoraj novo, pro-
dam. Ogled pri tvrdki
Dolenc, Bleiweisova.
8034-10

Blago za plašč

prodam ali zamenjam
za moško blago. Naslov
v ogl. odd. Jutra. 8046-13

Proda se:
za prvobitno ali
birmanko lepa nova tart
obleka in več parov no-
vih damskih čevljev št.
37. Dalmatinova ul. 12/I
levo. 7962-63

Prehrana

Sprejme se:
1 ali 2 gospodini na hrano.
Naslov v vseh posl. Jutra.
8032-14

V najem

Mlada gospa
želi v najem malo go-
stilno ali vinotoč. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Mlada gospa«.
8116-17

Kam pa, kam?

Cenj. gostom
namazam, na sem ponovo
odpila gostilno pri Menihu,
Kolodvorska 6 ter se v njem
priporam za obilen obisk.
Blaž Marica. 7964-18

Lokali

Lokal za skladišče
lesene robe od 50 kv. m
in več, isčem v mestu
za takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Pritličje«. 7818-19

Isčem prostor,
primeren za čevljarstvo
delavnico. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kjer
kolje«. 7924-19

Dvosobni lokal
za trgovino ali obrt se
odda takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Bežigrad«. 8036-19

Stanovanje

3-s